

Interview Etienne Schapmans, Truck Driver Magazine

Etienne Schapmans, al dertig jaar Oostblokkrijder:

“Het avontuur verdwijnt”

Op 1 mei 2004 kreeg Europa tien nieuwe lidstaten. Sindsdien zijn Hongarije en Slowakije razendsnel aan het veranderen. Bevoorrechte getuige van deze evolutie is Etienne Schapmans, die in 1974 voor het eerst naar deze streken reed.

Chauffeur

Etienne Schapmans, 53 jaar uit Dendermonde.

Gezin

29 jaar getrouwd met Bieke. Eén zoon: Bjorn, 27 jaar, net zoals zijn vader chauffeur op internationale transporten.

Werkgever

Verbeken Transport uit Dendermonde, gespecialiseerd in het vervoer van levensmiddelen. De vloot telt onder andere vijf Volvo's. Daartussen zit ook één legendarische, groene verjaardagsuitgave.

Opleiding

Gestudeerd voor elektricien, dan in de onderhoudsploeg bij een transporteur en ten slotte zelf achter het stuur.

Ervaring

Internationale transporten sinds 1972: eerst naar Scandinavië, daarna Midden- en Zuid-Europa, het Midden-Oosten en nu het voormalige Oostblok.

Vakantie

Op 29 jaar is Etienne eenmaal met zijn vrouw naar Spanje geweest en een keer naar Australië. Soms rijdt Bieke mee met haar man.

Droom

“Eerst de Chinese Muur gaan bekijken en daarna in Zuid-Frankrijk een rustig plekje opzoeken, met een kip en een konijn. Dan heb ik ten minste eitjes en een lekker stukje vlees. Meer moet dat niet zijn.”

Woensdag, 21.00 uur. Afspraak aan tankstation.

Na een vlucht met een piepklein vliegtuigje en een rit met een taxi, bestuurd door een forse Oostenrijkse dame, arriveer ik aan het tankstation van Göttlesbrunn, net voorbij Wenen. Drie uur later rijdt Etienne zijn Volvo FH12 het terrein op. “Stap vlug in, ik wil vandaag nog in Veszprém geraken,” zegt hij. “Veertien uur en elf kilometer file in Nürnberg geleden, ben ik bij Callebaut in het Belgische Wieze vertrokken. We moeten morgenvroeg om zeven uur 22 ton witte chocolade lossen bij de Hongaarse Algida-roomijsfabriek. Daar maken ze de ‘Magnums’ en ‘Cornetto’s’ voor Oostenrijk en omstreken.”

De vrachtwagen trekt op en je voelt de vloeibare chocolade heen en weer klotsen. "Daarom rij ik het liefst met een handgeschakelde versnellingsbak," legt Etienne uit. "Omdat *liquide* ladingen de hele tijd vooruit duwen en dan weer achteruit trekken, raakt een *automatique* helemaal in de war. Die vrachtwagens schakelen voortdurend tussen grote en kleine versnellingen. Je wordt er stapelgek van. Ik wil trouwens zelf met die versnellingspook in de *mazout* roeren."

Donderdag, 2.30 uur. Aankomst en overnachting in ijsfabriek.

In de geïsoleerde wand van de cisterne zit een watercircuit. De motorwarmte verhit het water tot 50°C. Daardoor blijft de chocolade in de cisterne vloeibaar. "Met een elektrische pomp los ik de 22 ton chocolade in 3 uur." Toni van Algida komt net voor ons vertrek aanzetten met twee Magnums, zes Cornetto's en een doos van twee liter roomijs. "Die geef ik aan de mannen in Ajka, waar ik de vrachtwagen laat spoelen. Het is ongelooflijk hoe hard deze mensen werken voor een maandloon van ongeveer 300 euro. Ze springen dan ook een gat in de lucht, als ik cadeautjes bij me heb." De infrastructuur verbetert: er liggen bijvoorbeeld overal nieuwe wegen en er verrijzen moderne gebouwen. "Maar het moment dat ze hier even veel verdienen als wij, ligt misschien nog dertig jaar verder."

Tien extra EU-leden

Sinds 1 mei 2004 telt de Europese gemeenschap tien nieuwe lidstaten: Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slowakije en Slovenië. Hierdoor schuift de buitengrens van Europa een stuk naar het oosten op.

Om lid te worden van de Unie, moesten de landen aantonen dat ze beschikten over een stabiele democratie, de mensenrechten eerbiedigden en minderheden beschermden. Ook economisch werden scherpe eisen gesteld.

In ruil helpt de Europese Unie de toetredende landen bij de invoering van de EU-wetgeving en geeft ze financiële steun om bijvoorbeeld de infrastructuur en de economie te verbeteren. Chauffeurs zullen in de toekomst die steun kunnen aflezen aan de staat van de wegen. In veel van de nieuwe lidstaten zijn grote verbeteringswerken aan de gang. Later kunnen zij eventueel toetreden tot de Europese Monetaire Unie: dan kun je er ook in euro betalen.

Bulgarije en Roemenië treden waarschijnlijk toe in 2007. De onderhandelingen met Turkije zijn nog aan de gang.

Op de terugrit stopt hij in Slowakije-stad om chocopasta te laden voor Kraft in Halle. "Het is trouwens straf dat ze u mee sturen op een rit naar Veszprèm en Bratislava. Dit is hier al lang het Oostblok van marchanderende douanebeambten en politiemannen niet meer. Sinds de grens tussen Oostenrijk, Hongarije en Slowakije open is, zie je de hele streek grondig veranderen. Alles wordt net zoals bij ons. Grote winkelcentra stampen tegen een ijlt tempo nieuwe filialen uit de grond. De prijzen stijgen en het avontuur verdwijnt. Nu moet je al naar Roemenië of Oekraïne rijden om iets mee te maken."

Donderdag, 17.00 uur. Grensovergang Hongarije-Slowakije.

De wachttijden van vijf tot zes uur aan de grensovergangen zijn nu verleden tijd. Verrassend genoeg is Etienne daar niet superopgetogen over. "Vroeger had iedereen de tijd om rustig een praatje te slaan. Je kon toch niet weg. Nu is de tijdsdruk veel scherper. De *jacht* maakt veel kapot." Hij rijdt nu al vier jaar voor Verbeken Transport naar het voormalige Oostblok. Daarvoor 'deed' hij ook Italië, Spanje, Portugal en Frankrijk. Meestal met levensmiddelen: wijn, room, melk, fruitsap, glucose, chocopasta, ... Dat betekent ook heel grondig spoelen tussen de ladingen.

Hij heeft een zwak voor alles wat oud is. "Mijn vrouw zegt altijd: jij bent in 1951 geboren en je gaat ook in 1951 dood. Ze heeft gelijk: al die computertoestanden van tegenwoordig, het gaat grotendeels aan mij voorbij. Wij staan wel per satelliet in verbinding met de dispatching van Verbeken in Dendermonde. Op een boordcomputer geef ik alles door: elke minuut is verantwoord. Prijzen en tijdstippen van tankbeurten, de duur van het laden en lossen, spoelingen ... Die computer berekent zo zelfs mijn loon. Al die gegevens ingeven gaat nog net, omdat er duidelijke tekeningetjes bij staan. Maar ik vermoed dat je nog veel meer moet kunnen met die spullen."

Donderdag, 21.00 uur. Slovaaks avondeten.

Opvallend is hoe opgewekt de Hongaren en Slovaken reageren, als ze Etienne zien. "Ik kom heel vaak op dezelfde plekken, bij dezelfde klanten. Ze weten wat ze aan mij hebben: ik ken hun taal wel niet en zij de mijne niet, maar met hand en tand leggen we uit wat we bedoelen. Alles met een lach op de gezichten. En op het einde van de rit krijgt iedereen gedaan wat hij in gedachten had."

Etienne voegt de daad bij het woord. Hij probeert een bord goulash met frieten te bestellen in een piepklein wegrestaurant, waarvan hij weet dat het er heel lekker is. Maar de Turkse dienstster begrijpt er helemaal niets van. "Als ze je niet verstaan, moet je het maar gewoon in het *Vlaams* vertellen." De dienstster kijkt hem raar aan, haalt haar schouders op en brengt enkele minuten later goulash-*soep* met ... *brood*. "Mijn tactiek werkt ook niet altijd even perfect," grinnikt hij.

Etienne is helemaal weg van zijn Volvo FH12. "Ik heb hem nu vier en een half jaar. Hij heeft 623.000 kilometer op de teller. Over drie jaar komt hij aan het miljoen. Dan mag hij met pensioen." Ondertussen is deze cabine zijn kraaknette woonplaats. "Rommel in mijn vrachtwagen, daar kan ik echt niet tegen."

Hij begon op zijn vijftiende bij een transporteur te werken. Als tuinman zag hij telkens de F88's van zijn baas het fabrieksterrein op- en afrijden. Toen al droomde hij ervan om ooit zelf achter het stuur te zitten. "Laten ze me nu kiezen tussen die Amerikaanse Kenworth's of de Volvo's ... dan weet ik het meteen! Eens verknocht aan Volvo, altijd gewonnen voor deze Zweed. Het basismodel van de Volvo is trouwens nog altijd hetzelfde: de licht hellende voorruit en het dashboard dat rond de chauffeur over de middenbeuk doorloopt."

Vrijdag, 5.00 uur. Afscheid.

"Ik wil nog een paar jaar rijden. Liefst met een Volvo. Maar goed, daarover beslist de *patron*. Tja, daarna zou ik het liefst op een rustig plekje gaan wonen. Zonder dat ik me nog moet opjagen. Al doe ik dat nu ook niet echt. Ik heb nog niet leren vliegen, dus moeten ze dat ook niet van mij verwachten."

Etienne rijdt de brede laan naar de luchthaven van Bratislava op. We wensen elkaar goede reis en de witte vrachtwagen verdwijnt in de verte. Over twee uur sta ik weer in Brussel. Etienne zal er heel wat langer over doen, maar die heeft dan ook net iets meer bagage. "Ik heb al eens gevraagd hoor, of ik die choco niet in *valieskes* mee het vliegtuig op mocht nemen. Maar de stewardessen stonden daar niet echt om te springen," grapt Etienne. "Och, dan rijd ik dat *stukske* wel. Net zo prettig."

